

การติดตามผลพฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของอาจารย์ที่ผ่านการประชุมจาก
โครงการประชุมปฏิบัติการและสัมมนาของหน่วยพัฒนาอาจารย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวสมนึก เจาวัฒนา

007511

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-127-1

A FOLLOW-UP STUDY OF TEACHING BEHAVIOR AS PERCEIVED BY
FACULTY MEMBERS ATTENDING THE CHULALONGKORN UNIVERSITY
STAFF DEVELOPMENT UNIT WORKSHOPS AND SEMINARS
DURING THE YEAR 1977-1981

Miss Somnuek Chouvatana

คณะวิทยุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การติดตามผลพฤติกรรมการสอนตามการวิจัยของอาจารย์
ที่ผ่านการประชุมจากโครงการประชุมปฏิบัติการและสัมมนา
ของหน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นางสาวสมนึก เจาวัฒนา

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผุช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว คุ้มยกนก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สมนึก เจาวัฒนา* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *พรวิวัฒน์ ปิตยานนท์* ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.พรวิวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... *ประคอง กรรณสูต* กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

..... *พวงแก้ว คุ้มยกนก* กรรมการ

(ผุช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว คุ้มยกนก)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การติดตามผลพฤติกรรมการสอนตามการรับรู้ของอาจารย์ที่ผ่านการประชุม
จากโครงการประชุมปฏิบัติการและสัมมนาของหน่วยพัฒนาคณาจารย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อนิสิต นางสาวสมนึก เจริญนา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปณยกนก
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเอาแนวความคิดแบบจำลองของไทเลอร์ มาประยุกต์
ใช้ในการประเมินผลของโครงการประชุม ซึ่งเน้นเฉพาะการติดตามผลพฤติกรรมการสอนตาม
การรับรู้ของอาจารย์ที่ผ่านการประชุมจากโครงการประชุมปฏิบัติการและสัมมนาของหน่วย
พัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปี 2520-2524 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบ-
ถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ แล้วนำไปแจกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น
อาจารย์ที่ผ่านการประชุมจากโครงการทั้ง 9 จำนวน 336 คน โดยแยกแบบสอบถามตาม
รายชื่อของโครงการที่เข้าประชุม พร้อมกับสุ่มสัมภาษณ์อาจารย์ที่ผ่านการประชุม วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอนของ
อาจารย์แต่ละท่าน และทดสอบสัดส่วนของอาจารย์ที่มีคะแนนพฤติกรรมการสอนผ่านเกณฑ์
กำหนดโดยใช้การทดสอบค่า χ^2 หรือทดสอบด้วยไคแสดควร์ ในแต่ละโครงการ ผลการ
วิเคราะห์ปรากฏว่า

1. โครงการที่ประสบผลสำเร็จมีจำนวน 6 โครงการคือ โครงการประชุมเรื่อง
การเรียนการสอนทั่วไป การสอนแบบบรรยาย การสอนกลุ่มย่อย เทคนิคการสอนที่เหมาะสม

กับ เนื้อหาวิชา การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ และการ
ประเมินผลการเรียน โดยแต่ละโครงการพบว่า สัดส่วนของอาจารย์ที่มีคะแนน
พฤติกรรมการสอนผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีค่าเป็นไปตามสัดส่วน
ที่กำหนดคือ ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

2. โครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จมีจำนวน 3 โครงการคือ โครงการ
การประชุมเรื่องชุดการสอน การสอนโดยผู้สอนเป็นกลุ่ม และสื่อการสอน โดย
แต่ละโครงการพบว่า สัดส่วนของอาจารย์ที่มีคะแนนพฤติกรรมการสอนผ่านเกณฑ์
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป มีค่าต่ำกว่าสัดส่วนที่กำหนดคือ 0.75 อย่างมีนัย
สำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Follow-up Study of Teaching Behavior as Perceived by
Faculty Members Attending the Chulalongkorn University
Staff Development Unit Workshops and Seminars During
the Year 1977-1981.

Name Miss Somnuek Chouvatana

Thesis Advisor Assistant Professor Puangkaew Poonyakanoke

Department Educational Research

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the teaching behavior as perceived by faculty members attending the Chulalongkorn University Staff Development Unit Workshops and Seminars during the year 1977 - 1981 by using Tyler's Model. A questionnaire was used in accordance with the objectives of each project. The samples were 336 faculty members who attended the workshops and seminars. Each sample received a questionnaire correspond to the workshops and seminars he had attended. The data from each member was analyzed by mean and standard deviation and the proportion of the score which passed the criterion was tested by z-test or Chi-Square test. The results were as follow :-

1. Six projects were up to the objectives. They are : General Learning and Teaching, Lecturing, Teaching a Small Group, Teaching

Techniques corresponding the Course, Teaching and Learning emphasizing the Process of Finding Knowledge, and Learning Evaluation. The proportion of the members who had teaching behavior score above mean 3.00, was significantly up to the criterion ($p = 0.75$) at .05 of each project.

2. Three projects were not achieved according to the objectives. They are ; Program Teaching, Team Teaching, and Mass Media. The Proportion of the members who had teaching behavior score lower than mean 3.00, was not up to the criterion ($p = 0.75$) significantly of each project.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยภนิก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนในการทำวิทยานิพนธ์นี้โดยตลอด รวมทั้ง เจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำในการค้นคว้าเอกสาร และขอขอบคุณอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณบดีนาค สวัสดิ์พิตร ที่ช่วยเหลือในเรื่องการพิมพ์ ตลอดจนทุก ๆ ท่านที่มีส่วนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

สมนึก เจาวัฒนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ๗

กิตติกรรมประกาศ..... ๗

รายการตารางประกอบ..... ๘

รายการแผนภาพประกอบ..... ๙

บทที่

1 บทนำ..... 1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 5

 สมมุติฐานของการวิจัย..... 5

 ขอบเขตของการวิจัย..... 6

 ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย..... 7

 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย..... 7

2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง..... 9

 ตอนที่ 1 หลักการ เกี่ยวกับการประเมินโครงการ..... 9

 ตอนที่ 2 โครงการ ประชุมปฏิบัติการและสัมมนาของหน่วยพัฒนา
 คณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย..... 14

 ตอนที่ 3 มโนทัศน์เบื้องต้น ปัญหาและสาระสำคัญของการประชุม... 25

 ตอนที่ 4 บรรณคดีและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 33

บทที่	อยู่ หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
กลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	84
ชอคนพบ.....	84
อภิปรายผล.....	86
ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดโครงการประชุม.....	91
ขอเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	104
ประวัติผู้เขียน.....	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการประชุมทั้ง 9 โครงการ จำแนกตามสาขาวิชา.....	45
2	จำนวนข้อของแบบสอบถามในแต่ละโครงการประชุมก่อนและหลัง การปรับปรุงแก้ไข.....	48
3	จำนวนของแบบสอบถามที่ได้รับคืนและตอบอย่างสมบูรณ์ในแต่ละ โครงการ.....	50
4	จำนวนของแบบสอบถามที่ตอบอย่างสมบูรณ์ในแต่ละโครงการ จำแนกตามสาขาวิชา.....	51
5	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้ง 9 โครงการ.....	52
6	ร้อยละของเพศอาจารย์จำแนกตามประเภทโครงการประชุม.....	57
7	ร้อยละของอายุอาจารย์จำแนกตามประเภทโครงการประชุม.....	58
8	ร้อยละตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์จำแนกตามประเภทของ โครงการประชุม.....	59
9	ร้อยละของประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์จำแนกตาม ประเภทโครงการประชุม.....	61
10	ร้อยละของอาจารย์ที่สนใจงานสอนและงานวิจัย จำแนกตามประเภท โครงการประชุม.....	63
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์แต่ละท่านในโครงการประชุม เรื่องการเรียนการสอนทั่วไป	64

12	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์แต่ละท่านที่ใช้ และจัดทำชุดการสอนในโครงการประชุม เรื่องชุดการสอน.....	65
13	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอน ของอาจารย์แต่ละท่านในโครงการประชุม เรื่องการประเมินผลการ เรียน	67
14	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์แต่ละท่านในโครงการประชุม เรื่องการสอนแบบบรรยาย....	69
15	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอนโดย การสอน เป็นกลุ่มของอาจารย์แต่ละท่าน.....	70
16	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอน แบบกลุ่มย่อย.....	71
17	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์แต่ละท่านในโครงการประชุม เรื่อง เทคนิคการสอนที่เหมาะสม กับ เนื้อหาวิชา.....	72
18	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมในการใช้ สื่อการสอน.....	74
19	รายละเอียดของการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ของอาจารย์ จำแนกตามการผลิต.....	76
20	ค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการสอนของ อาจารย์แต่ละท่านในโครงการประชุม เรื่องการ เรียนการสอนที่ เน้น กระบวนการแสวงหาความรู้.....	77
21	รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการประชุม.....	78
22	รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุงการ ประชาสัมพันธ์...	79
23	รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านระยะเวลาที่ใช้ในการจัดประชุม...	80

ตารางที่	หน้า
24	รอยละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุงวิทยาการ..... 80
25	รอยละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุง เทคนิคการคัดเลือก ผู้เชี่ยวชาญ..... 81
26	รอยละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุง เทคนิคและวิธีการ ในการจัดประชุม..... 82
27	รอยละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการปรับปรุง เนื้อหาในการประชุม 83

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่ 1	แบบจำลองของไทเลอร์..... 13
-------------	----------------------------

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย